

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 15/1 Prot.

Tiranë, më 06.01.2025

V E N D I M

Nr. 1, Datë 06.01.2025

Bazuar në nenin 32/1/a dhe nenin 33 të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, pranë Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi është paraqitur ankesa nr. 171, datë 23.08.2024¹, e z. S.F kundër Shoqërisë së Transportit “Ekspres Bilisht Revani²”, me pretendimin për diskriminim, për shkak të “aftësisë së kufizuar³”.

Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi⁴,

K O N S T A T O I:

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Sipas shpjegimeve të dhëna, subjekti ankues në mes të tjerash informon se: “Me datë 13.08.2024, kam hipur në terminalin e autobusëve të rajonit Jug-Lindor tek TEG-u, në autobusin me targë AA xxx FY të linjës Bilisht-Tiranë. Autobusi nuk kishte faturino dhe lekët i merrte shoferi në momentin e zbritjes. Kur arrita në Bilisht, rreth orës 15.30, nxora librezën e verbërisë dhe pyeta për biletën dhe shoferi tha se kushton 800 lekë të reja, i thashë jam me librezë dhe sipas ligjit duhet të paguajmë 50% të vlerës. Shoferi më tha që jemi privat dhe nuk e njohim as librezën as ligjin dhe duhet të paguani biletën e plotë, duke mos më njohur të drejtën për të udhëtuar sipas parashikimeve të ligjit nr. 8098, datë 28.03.1996 “Për Statusin e të Verbërit”, i ndryshuar”.

¹ Ankesa është plotësuar me identifikimin e subjektit kundër të cilit është bërë ankesa, me shkresën e dërguar nga DPSHTRR, nr. 17002/1, datë 09.09.2024.

² NIPT K77323601P.

³ Referuar Librezës së Verbërisë nr. 25980, të lëshuar nga Shërbimi Social Shtetëror.

⁴ Në vijim do t'i referohemi me shkurtësën Komisioneri.

Subjekti ankues, kërkon nga Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, konstatimin e diskriminimit dhe marrjen e masave për eliminimin e pasojave që shkakton mosnjohja e të drejtës së tij, nga ana e Shoqërisë së Transportit “Ekspres Bilisht Revani” sh.p.k, për shkak të aftësisë së kufizuar.

II. Ndjekja e procedurës për shqyrtimin e ankesës nga Komisioneri.

Komisioneri mori në shqyrtim ankesën bazuar në kompetencën e parashikuar nga neni 32, pika 1, gërma “a”, të LMD, që i jep të drejtën për të shqyrtuar ankesat nga personat ose grupet e personave që pretendojnë se janë diskriminuar, sipas parashikimeve të këtij ligji.

LMD, rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit, bazuar në një listë të hapur shkaqesh, duke parashikuar në mënyrë të shprehur shkakun e diskriminimit të pretenduar nga ankuesi, atë të aftësisë së kufizuar. Në nenin 1, të LMD përcaktohet se: *“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”*.

Mbrojtja nga diskriminimi, sipas nenit 7, të LMD, të ndryshuar, garantohet ndaj çdo veprimi ose mosveprimi të autoriteteve publike ose personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi ose grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe personash.

Mbrojtja nga diskriminimi në fushën e ofrimit të të mirave dhe shërbimeve, gëzon një mbrojtje të veçantë në kuadër të Kreut IV, të LMD. Konkretisht në nenin 20, pikat 1 dhe 2, të po këtij ligji, përcaktohet se:

“1. Personi fizik ose juridik që ofron të mira apo shërbime për publikun, me pagesë ose jo, ndalohet të diskriminojë një person tjetër, i cili kërkon t'i arrijë ose t'i përdorë ato:

- a) duke refuzuar t'i japë një personi apo grupi personash të mira apo shërbime për shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji;*
- b) duke refuzuar t'i ofrojë një personi të mira apo shërbime në mënyrë të ngjashme, ose me cilësi të ngjashme, ose në kushte të ngjashme me ato në të cilat këto të mira apo shërbime i ofrohen publikut në përgjithësi.*

2. Pika 1 e këtij neni zbatohet veçanërisht për: .....

c) kontributin dhe mundësinë për të përfitur të mira nga skemat e mbrojtjes shoqërore, duke përfshirë asistencë sociale, sigurime shoqërore, mbrojtje të fëmijëve, përfitim për shkak të aftësisë

së kufizuar, apo ndonjë skemë tjetër të mbrojtjes sociale ose avantazh tjetër social të ofruar për publikun; .....

f) lehtësi për transport ose udhëtim;”.

- Në kushtet kur, pala ankuese nuk kishte mundur të identifikonte subjektin i cili ofron shërbimin e transportit në linjën Tiranë-Bilisht, me të cilën kishin udhëtuar në datën 13.08.2024, datë në të cilën pretendohet se është konsumuar sjellja diskriminuese, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, nëpërmjet shkresës nr. 1182/1, datë 04.09.2024, i është drejtuar Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimeve të Transportit Rrugor për marrjen e informacionit dhe identifikimin e subjektit i cili ofron këtë shërbim.

Me shkresën nr. 17002/1, datë 09.09.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor (DPSHTRR), përcolli informacionin duke sqaruar ndër të tjera se: *“Linja e rregullt e transportit të udhëtarëve Bilisht-Tiranë-Bilisht është e miratuar me Udhëzimin nr. 5628, datë 18.11.2016 “Për miratimin e rrjetit të linjave ndërqytetëse”, i ndryshuar, dhe lëshimi i licencës/certifikatave për operimin në këtë linjë kryhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor. Nga verifikimi në sistemin elektronik e-Transport, rezulton se në linjën e rregullt të transportit ndërqytetës Bilisht-Tiranë-Bilisht, është licencuar shoqëria “Ekspres Bilisht Revani” sh.p.k, me NIPT KxxxxxP, mbajtës i licencës me nr. 96, lëshuar në datë 21.06.2022, me afat vlefshmërie deri në datë 20.06.2027. Për sa i përket kërkesës për informacion për mjetin me targë AA xxx FY, rezulton në pronësi të subjektit “Ekspres Bilisht Revani” sh.p.k dhe është i pajisur me certifikatë operimi nr. 10, lëshuar në datë 19.06.2024, me afat vlefshmërie deri në datë 19.06.2025”.*

Pasi ankesa u plotësua me informacionin e nevojshëm në lidhje me identifikimin e subjektit, në zbatim të parashikimeve ligjore, të përcaktuara në nenin 33 të LMD, Komisioneri ka ndërmarrë hapat si më poshtë:

- Me shkresën nr. 1182/3, datë 12.09.2024, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, ka njoftuar dhe ka kërkuar informacion nga Shoqëria Ekspres Bilisht Revani sh.p.k, për ankesën e bërë nga S.F si dhe ka kërkuar aktet e poshtë cituara:
  - Informacion nga ana e Shoqërisë “Ekspres Bilisht Revani” sh.p.k, lidhur me situatën e pretenduar nga ana e ankuesit.
  - Informacion lidhur me dokumentin që ka paraqitur subjekti ankues – cilën nga librezat e verbërisë ka paraqitur para faturinos: Librezën e lëshuar nga Shërbimi Social Shtetëror apo Librezën e Verbërisë të lëshuar nga Shoqata Kombëtare “Shpresë për të Verbërit”?
  - Informacion nëse nga ana e Shoqërisë “Ekspres Bilisht Revani” sh.p.k, ofrohet transporti i personave me aftësi të kufizuara, në veçanti personave të verbër, bazuar në lehtësirat financiare të parashikuara në Udhëzimin e Ministrit të Transportit dhe Infrastrukturës nr. 5627, datë 18.11.2016 *“Për përcaktimin e kritereve, rregullave dhe*

- dokumentacionit për lëshimin e licencave dhe certifikatave për ushtrimin e veprimtarisë në transportin rrugor të udhëtarëve brenda vendit”.*
- Çfarë masash ka marrë Shoqëria, lidhur me zbatimin e pikave të Licencës nr. 96 “Për kryerjen e shërbimeve të rregullta ndërqytetës të transportit rrugor të udhëtarëve brenda vendit”, sipas legjislacionit në fuqi për personat me aftësi të kufizuara, personat e verbër dhe shoqëruesit e tyre?
  - A është paraqitur ndonjë ankesë pranë Shoqërisë suaj, lidhur me sa më sipër? Nëse po, cilat janë masat e ndërmarra nga ana juaj. Parashtrime dhe kopje të akteve provuese, nëse ka.

Me shkresën datë 16.09.2024 (protokolluar pranë Komisionerit me nr. 1182/4, datë 19.09.2024), Shoqëria Ekspres Bilisht Revani sh.p.k, ka kthyer përgjigje në lidhje me ankesën. Në parashtrimet e saj, shoqëria parashtron se: “Në linjë për drejtimin e automjetit ishte shoferi i punësuar nga shoqëria jonë i cili nuk ishte informuar mbi të drejtën e personave me aftësi ndryshe për përfitim të 50% të shpenzimit të vlerës të transportit në linjën ndërqytetëse sipas ligjit.

Por megjithatë pretenduesi ka shkruar vetëm pjesën e parë e cila sipas arsytimit që do ju rreshtojmë më poshtë ishte më tepër pretendim për të ngritur një problem, se sa diskriminim në kundërshtim me ligjin sepse:

Unë pronari legjitim i mjetit të mësipërm mbas informimit nga shoferi kam telefonuar zotërinë duke i shpjeguar se kjo përgjegjësi është e imja dhe sipas detyrimit ligjor të vinte dhe ti ktheja diferencën e lekëve, por S.F jo vetëm që nuk erdhi të merrte lekët dhe të sqaronim situatën, por ju drejtua juve.

Për sa i përket Librezës, shoferi as kishte dijeni se çfarë libreze ishte ajo dhe ne nuk kemi një përgjigje për këtë se cila nga të dyja librezat do të ishte e vlefshme për rimbursim të detyrimit.

Shoqëria Ekspres Bilisht Revani, sigurisht që në zbatim të udhëzimeve bashkangjitur Licencës nr. 96, ofron shërbim për personat me aftësi të kufizuara.

Masat e marra janë, informimi i personelit për detyrimin ligjor për 50% të vlerës së biletës për personat me aftësi të kufizuara.

Pranë shoqërisë sonë nuk është paraqitur asnjë ankesë dhe ky ishte rasti i parë që me gjithë mirësinë tonë për ta zgjidhur me mirëkuptim, nuk u realizua për mospranim nga ankuesi”.

S.F ka marrë dijeni për përgjigjen e Shoqërisë “Ekspres Bilisht Revani”, pasi është vënë në dijeni nga Shoqëria me shkresën datë 16.09.2024, por dhe nëpërmjet kontaktit me telefon nga inspektori i çështjes, në datë 23.09.2024, por nuk depozitoi prapësime.

III. Vlerësimi i fakteve dhe provave të grumbulluara nga Komisioneri gjatë procesit të shqyrtimit të çështjes.

A. Lidhur me trajtimin e padrejtë, të pabarabartë dhe të pafavorshëm.

Ankuesi, S.F, i datëlindjes 03.05.1966, është person me aftësi të kufizuara në shikim, fakt që rezulton i provuar nga Librezat e Verbërisë nr. 25980, lëshuar nga Shërbimi Social Shtetëror, duke qënë në këtë mënyrë përfitues i ligjit nr. 8098, datë 28.3.1996 “Për Statusin e të Verbërit”, i ndryshuar.

Ankuesi deklaron se në datë 13.08.2024, ka udhëtuar nga Tirana për në Bilisht. Ka hipur në autobus tek Terminali i Jug -Lindjes, pranë TEG, Tiranë rreth orës 11.00 dhe autobusi nuk kishte faturino dhe lekët i merrte shoferi në momentin e zbritjes. Ankuesi shprehet se kur arriti në Bilisht, rreth orës 15.30, ka nxjerrë librezën e verbërisë dhe ka pyetur për biletën dhe shoferi i ka thënë se kushton 800 lekë të reja, i ka thënë se është me librezë dhe sipas ligjit duhet të paguaj 50% të vlerës. Shoferi i ka thënë se jemi privat dhe nuk e njohim as librezën, as ligjin dhe duhet të paguani biletën e plotë. Ankuesi deklaron se ka arritur të identifikojë targën e autobusit AAxxxFY.

Rezultoi e provuar gjatë shqyrtimit të ankesës se, linja e transportit në të cilën ka udhëtuar ankuesi është një linjë e transportit ndërqytetës që lidh qytetin e Tiranës me Bilishtin. Në bazë të informacionit të administruar rezultoi se, autobuzi me targa ABxxxFY, me të cilin ankuesi ka udhëtuar, është i pajisur me certifikatë operimi nr. 10, lëshuar në datë 19.06.2024, me afat vlefshmërie deri në datë 19.06.2025 në linjën e rregullt të transportit ndërqytetës të udhëtarëve Bilisht-Tiranë-Bilisht, mjet i certifikuar për operim në emër të Shoqërisë Ekspres Bilisht Revani sh.p.k, me NIPT KxxxxxP.

Shoqëria Ekspres Bilisht Revani sh.p.k, ofron shërbimin e transportit në linjën e rregullt të transportit ndërqytetës Bilisht-Tiranë-Bilisht bazuar në licensën me nr. 96, lëshuar në datë 21.06.2022, nga DPSHTRR, me afat vlefshmërie deri në datë 20.06.2027.

Në ankesën e paraqitur pranë Komisionerit ankuesi pretendon se është diskriminuar për shkak të aftësisë së kufizuar nga ana e Shoqërisë Ekspres Bilisht Revani sh.p.k, përmes mosnjohjes të së drejtës për të udhëtuar në transportin urban ndërqytetas, sipas lehtësirave të përcaktuara për personat me aftësi të kufizuara në shikim.

Për të vlerësuar pretendimet e parashtruara nga pala ankuese, Komisioneri ka analizuar dispozitat ligjore që normojnë të drejtën e udhëtimit në transportin urban ndërqytetas të kategorisë së personave me aftësi të kufizuar/të verbër.

Mbështetur në legjislacionin në fuqi⁵ që rregullon fushën e transportit, transporti rrugor i udhëtarëve brenda vendit në formën e shërbimit të linjave të rregullta, ndahet në: (1) transport qytetas, (2) transport rrethqytetas⁶ dhe (3) transport ndërqytetas. Transporti ndërqytetas rregullohet nga ministri përgjegjës për veprimtarinë e transportit, i cili nëpërmjet Urdhrit nr. 318, datë 02.11.2020, “Për *delegim kompetence*”, të Ministrisë të Infrastrukturës dhe Energjisë, ka autorizuar Drejtorinë e Përgjithshme të

⁵ Ligji nr. 8308, datë 18.03.1998 “Për transportet rrugore” (i ndryshuar) dhe aktet nënligjore të miratuara në zbatim të tij.

⁶ Transporti rrethqytetas nuk bën pjesë në objektin e shqyrtimit të kësaj ankese.

Shërbimeve të Transportit Rrugor (DPSHTRR), si organin kompetent për lëshimin e licencave dhe certifikatave në transportin ndërqytetës, mbi bazën e rrjetit të linjave të miratuar me udhëzim të Ministrisë përgjegjës për transportin rrugor. Në rastin objekt shqyrtimi, jemi përpara rastit të transportit ndërqytetas.

Me qëllim identifikimin e bazës ligjore që përmban parashikime, lidhur me përfitim të transportit për kategorinë e personave të verbër, Komisioneri, mori në analizë Ligjin nr. 8098, datë 28.03.1996 “Për Statusin e të Verbërit”, i ndryshuar. Referuar dispozitave të ligjit të sipërpërmendur, rezultoi se, fillimisht neni 11, i këtij ligji parashikonte shprehimisht: *“Të verbërit kanë të drejtë që ata vetë dhe shoqëruesit e tyre të udhëtojnë falas në transportin urban, dhe me gjysmë çmimi në transportin interurban, duke përfshirë atë shtetëror dhe privat”*.

Në vijim, neni 11, i ligjit të sipërpërmendur është ndryshuar, nëpërmjet ligjit nr. 26/2012, datë 15.03.2012 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 8098, datë 28.03.1996 “Për Statusin e të Verbërit”. Aktualisht, ky nen parashikon: *“Të verbërit dhe shoqëruesit e tyre përfitojnë kompensim për shërbimin e transportit. Masa, kriteret dhe procedurat e këtij përfitimi përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave”*.

Sikurse vihet re nga sa më sipër, pas ndryshimeve, që i janë bërë në vitin 2012, Ligjit nr. 8098, datë 28.03.1996 “Për Statusin e të Verbërit” (i ndryshuar), personat e verbër nuk përfitojnë më transport qytetas/urban falas dhe transport interurban⁷/ndërqytetas me 50% të vlerës së biletës. Me ndryshimet ligjore, kjo kategori do të përfitojë kompesim për shërbimin e transportit. Masa, kriteret dhe procedurat e këtij përfitimi përcaktohen me Vendim të Këshillit të Ministrave, i cili nuk është miratuar ende. Në vendimmarrjet e mëparshme të Komisionerit⁸ lidhur me mungesën e daljes së këtij akti rregullator nënligjor/VKM, Komisioneri, ka rekomanduar që:

- Këshilli i Ministrave të marrë masa, për nxjerrjen e akteve nënligjore në zbatim të nenit 85, të Ligjit nr. 8308, datë 18.03.1998 “Për transportet rrugore”, i ndryshuar.
- Këshilli i Ministrave të marrë masa, për nxjerrjen e akteve nënligjore në zbatim të nenit 11, të Ligjit nr. 8098, datë 28.03.1996 “Për statusin e të verbërit”, i ndryshuar.
- Këshilli i Ministrave të marrë masa për ndryshimet në legjislacion dhe në aktet nënligjore, sipas nenit 20, të Ligjit nr. 93/2014 “Për përfshirjen dhe aksesueshmërinë e personave me aftësi të kufizuar”.

VKM nr. 277, datë 18.06.1997 “Për përfitimet nga statusi i të verbërit”, i ndryshuar, në pikën 3 dhe 10, të tij ka parashikuar se: *“3. Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Social Shtetëror i lëshon personit të verbër librezën e verbërisë, si dokument prove për përfitim nga ligji nr.8098, date 28.3.1996 "Për statusin e të verbërit", pas marrjes së vendimit nga Komisioni Mjekësor për Përcaktimin e Verbërisë. Modeli i librezës së verbërisë përcaktohet nga Ministri i Punës, Çështjeve Sociale dhe Shanseve të Barabarta.....10. Udhëtimi në transportin e brendshëm shtetëror*

⁷ Terminologji e përdorur në këto ligje;

⁸ Vendimi nr. 67, datë 10.06.2019; Vendimi nr. 146, datë 06.08.2021; Vendimi nr. 174, datë 20.09.2021, i KMD-së, etj.

dhe privat për personat e verbër bëhet me 0% të tarifave për transportin urban dhe 50% të tarifave për transportin interurban. Këtë tarifë e përfiton edhe shoqëruesi i të verbërit të grupit të parë”.

Legjislacioni i miratuar në fushën e transportit përmban parashikime të përgjithshme mbi lehtësitë, që duhet të përfitojnë në shërbimin e transportit urban ndërqytetas, për shtresat dhe kategoritë vulnerabël, por gjithmonë duke kryer referencën përkatëse, në ligjet e posaçme për secilën kategori. Lidhur me lehtësirat dhe të drejtën e personave me statusin e të verbërit, për të udhëtuar në transportin ndërqytetas, neni 85, i ligjit nr. 8308, datë 18.03.1998 “Për transportet rrugore” (i ndryshuar)⁹ parashikon: “Është e detyrueshme të kryhet përkujdesja dhe transporti me përparësi, kundrejt të gjitha lehtësive që jep ligji, për të gjitha subjektet që i përfitojnë këto lehtësi në transportin qytetës dhe jashtë qytetit, duke përcaktuar me shënim të veçantë edhe vendet e ndenjies për ta. Udhëtarët që përfitojnë lehtësi me ligje të veçanta, duhet të paraqesin në çdo rast udhëtimi dokumentin që përcakton ligji për ta”. Bazuar në sa më sipër, ligji ua njeh këtë të drejtë të gjithë personave me statusin e të verbërit, konform detyrimit për të paraqitur në çdo rast udhëtimi dokumentin ligjor specifik.

Udhëzimi nr. 3743, datë 10.07.2017, i Ministrit të Transportit dhe Infrastrukturës, “Mbi modelet dhe standardet e biletave të transportit rrugor të udhëtarëve”, bën një identifikim të grupeve, që përfitojnë lehtësira financiare në marrjen e shërbimeve publike në përputhje me kuadrin ligjor, por jo llojin e lehtësirave që përfitojnë. Sipas këtij udhëzimi, personat që u përkasin kategorive apo grupeve në fjalë, pajisen me *Kartat standarde të personalizuar*. Në pikën 5.3.2.1, 5.3.2.2 dhe 5.3.2.4, të udhëzimit, përcaktohen si të tillë: invalidët e punës, të verbërit dhe invalidët paraplegjikë dhe tetraplegjikë. Në pikën 5.3.2.6, të Udhëzimit nr. 3743/2017, parashikohet si përfitues edhe çdo subjekt ose kategori që mund të përfitojë në vijim, mbështetur në legjislacionin në fuqi.

Për sa më sipër, rezulton se personat me aftësi të kufizuara që gëzojnë statusin e të verbërit gëzojnë lehtësira në shërbimin e transportit, duke përfshirë këtu të treja format e transportit me linja të rregullta, pra transport qytetas, rrethqytetas dhe ndërqytetas.

Udhëzimi nr. 5627, datë 18.11.2016 “Për përcaktimin e kriterëve, rregullave dhe dokumentacionit për lëshimin e licencave dhe certifikatave për ushtrimin e veprimtarisë në transportin rrugor të udhëtarëve brenda vendit”, i ndryshuar¹⁰, në nenin 14, përcakton: “5. *Subjekti është i detyruar të zbatojë legjislacionin në fuqi për personat me aftësi të kufizuara dhe t’i krijojë sa më shumë lehtësira për transport kësaj kategorie udhëtarësh. Mos zbatimi i legjislacionit në fuqi për transportin e personave me aftësi të kufizuara përbën shkelje të rëndë, e cila shkon deri në pezullimin ose heqjen e licencës dhe, ose certifikatës së autobusit*”. Pjesë përbërëse e këtij udhëzimi janë edhe lidhjet që i bashkëlidhen këtij akti, në të cilat parashikohen dispozita të

⁹ Ligji nr. 8308, datë 18.03.1998 “Për transportet rrugore”, ndryshuar me ligjet: nr. 8908, datë 6.6.2002, nr. 9096, datë 3.7.2003, nr. 9373, datë 14.4.2005, nr. 9760, datë 21.6.2007, nr. 10137, datë 11.5.2009, nr. 10 302, datë 15.7.2010, nr. 118 /2012, datë 13.12.2012, nr.21/2013, datë 14.2.2013, nr. 37/2014, datë 10.4.2014, nr. 10/2016, datë 11.2.2016.

¹⁰ Ndryshuar me: Udhëzimin nr. 3918, datë 18.07.2017, Udhëzimin nr. 438, datë 9.5.2018, Udhëzimin nr. 6, datë 2.11.2020 dhe Udhëzimin nr. 7, datë 03.02.2022.

përgjithshme ku formulohen detyrimet e mbajtësit të licencës që ofron shërbimet e transportit, përfshi edhe transportin ndërqytetës. Konkretisht në Lidhjen 4, të udhëzimit parashikohet:

“4. Mbajtësi i licences dhe i kësaj certificate mban përgjegjësi për zbatimin e ligjeve nr. 7889/94, të ndryshuar, nr. 7663/93, nr. 8626/00, të ndryshuar në të cilat përcaktohet: .....

b) Për transportin rrethqytetës dhe ndërqytetës: Mbajtësi i licencës mban përgjegjësi për zbatimin e ligjeve 7889/94, të ndryshuar, nr. 7663/93, nr. 8626/00, të ndryshuar, në të cilat përcaktohet:

- “invalidët e punës, invalidët e luftës, invalidët paraplegjikë dhe tetraplegjikë, të cilët nga organizatat përkatëse janë të pajisur me dëshmi, kanë të drejtë të udhëtojnë me 50 % të vlerës së biletës”, si dhe për zbatimin e ligjeve nr. 8098/96, të ndryshuar, nr. 8153/96:

- “të verbrit e shoqëruesit e tyre dhe jetimët që nuk janë në marrëdhënie pune, udhëtojnë falas.

5. Është e detyrueshme të kryhet përkujdesja dhe transporti me përparësi, kundrejt të gjitha lehtësive që jep ligji, për të gjithë personat që i përfitojnë këto lehtësi në transportin në linjat e rregullta, duke përcaktuar me shënim të veçantë edhe vendet e tyre të ndenjes”.

Parashikimet e mësipërme, gjejnë pasqyrim edhe në çertifikatat me të cilat është pajisur Shoqëria Ekspres Bilisht Revani sh.p.k për të ushtruar veprimtarinë e transportit në linjën ndërqytetëse Bilisht-Tiranë-Bilisht. Me marrjen e licensës, Shoqëria Ekspres Bilisht Revani sh.p.k ka marrë përsipër dhe ka pranuar edhe këto detyrime në lidhje me ofrimin e shërbimit të transportit në lidhje me personat me aftësi të kufizuara në shikim.

Gjatë shqyrtimit të ankesës, bazuar në deklaratimet e palëve rezultoi e provuar se ankuesi ka paguar të plotë çmimin e biletës. Z. T.D, pronari i mjetit, deklaroi se shoferi i punësuar nga Shoqëria nuk ishte i informuar mbi të drejtën e personave me aftësi ndryshe për përfitimin me gjysmë çmimi të vlerës së biletës. Z. D, informoi gjithashtu se, sapo ishte njoftuar nga shoferi për rastin, kishte komunikuar me telefon me S.F, për të sqaruar situatën, duke i shpjeguar përgjegjësinë e tij dhe i kishte kërkuar që të kthehej të merrte diferencën e vlerës së biletës.

Në shkresën datë 16.09.2024, Shoqëria Ekspres Bilisht Revani, është shprehur që në zbatim të udhëzimeve të licencës, ofron shërbimin për personat me aftësi të kufizuara, por shoferi i mjetit nuk ka dijeni për librezën e verbërisë të paraqitur nga ankuesi. Shoqëria informon se ky ishte rasti i parë që ishte paraqitur një ankesë dhe kanë pasur mirësinë për ta zgjidhur rastin me mirëkuptim.

Në ankesë S.F, ka informuar se ka paraqitur librezën, por pa saktësuar se cilën librezë. Referuar deklaratimeve¹¹ të mëparshme të S.F, në të cilën ka informuar se gjatë udhëtimeve mban dhe paraqet dy librezë, Librezën e Verbërisë, të lëshuar nga Shoqata Shpresë për të Verbrit dhe Librezën e Verbërisë, të lëshuar nga Shërbimi Social Shqetëror dhe se këtë e bën pasi e di që ka divergjencë në lidhje me dokumentin që shërben si provë për të përfituar nga lehtësirat në udhëtim, duke

¹¹ Referuar deklaratimit në seancën datë 22.08.2024, në kuadër të shqyrtimit të ankesës nr. 111, datë 22.05.2024.

theksuar se, Libreza e Verbërisë e lëshuar nga SHSSH, është lehtësisht e manipulueshme, ndërsa ajo e lëshuar nga Shoqata Shpresë për të Verbërit, jo, dhe se kjo e fundit ka të pasqyruara me dispozita përkatëse ligjore dhe të drejtat e personave që përfitojnë nga statusi i të verbërit.

Sikurse më sipër rezulton, personat me statusin e të verbërit, përfitojnë nga lehtësirat në udhëtim, konform *detyrimit* për të paraqitur në çdo rast udhëtimi *dokumentin ligjor specifik*.

Bazuar në Vendimin e Këshillit të Ministrave me nr. 277, datë 18.06.1997 “Për përfitimet nga statusi i të verbërit”, i ndryshuar, autoriteti përgjegjës dhe zyrtar për paisjen e personave të verbër me dëshminë zyrtare të identifikimit, librezën e verbërisë, si dokument prove për përfitimin nga ligji nr. 8098, datë 28.3.1996 “Për statusin e të verbërit”, i ndryshuar, pas marrjes së vendimit nga Komisioni Mjekësor për Përcaktimin e Verbërisë, është Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Social Shtetëror. Pra, Libreza e Verbërisë, e lëshuar nga autoritete të tjera, përfshi këtu Shoqatën “Shpresë për të verbërit”, nuk shërben si dokument provues për të përfituar sipas ligjit nr. 8098, datë 28.3.1996 “Për statusin e të verbërit”, të ndryshuar.

Nga verifikimi i kryer nga ana e Komisionerit në informacionin e disponuar dhe administruar nga ana e tij në kuadër të shqyrtimit të ankesave për diskriminim, nuk rezulton që të ketë ankesa të tjera të së njëjtës natyrë të paraqitura kundër Shoqërisë Ekspres Bilisht Revani sh.p.k.

Referuar shkresës nr. 11103/1, datë 13.06.2024, të DPSHTRR¹², theksohet se aktualisht, shoqëritë e transportit ndërqytetës nuk përfitojnë subvencion për transportin e udhëtarëve që duhet të udhëtojnë falas. Kjo është një problematikë e parashtruar vazhdimisht nga shoqatat e transportit ndërqytetës në institucionet qendrore përgjegjëse për nxjerrjen e akteve ligjore/nënligjore përkatëse.

Përfundimisht, duke mbajtur në konsideratë:

- Paqartësitë që ekzistojnë në kuadrin ligjor dhe nënligjor në fuqi, në lidhje me mënyrën e përfitimit të lehtësirave në transport nga ana e personave me aftësi të kufizuara, përfshi personat që përfitojnë nga statusi i të verbërit. Pa paragjykuar këtu detyrimet që shoqëria ka marrë përsipër në momentin e pajisjes së saj me licensë;
- Sjelljen e Shoqërisë Ekspres Bilisht Revani sh.p.k dhe angazhimin e saj për të mos lejuar përsëritjen në të ardhmen të situatave të të njëjtës natyrë;
- Faktin që ndaj Shoqërisë Ekspres Bilisht Revani sh.p.k nuk janë paraqitur ankesa të tjera të të njëjtës natyrë, pra është subjekt për herë të parë;
- Parregullsitë në dokumentacionin përkatës provues të paraqitur nga ana e ankuesit;
- Qëllimin parandalues të Komisionerit dhe jo vetëm konstatues dhe ndëshkues.

---

¹² Kjo shkresë është administruar nga Komisioneri në kuadër të shqyrtimit të ankesës nr. 110, datë 22.05.2024, për të cilën Komisioneri ka disponuar me Vendimin nr. 238, datë 09.09.2024.

Komisioneri arrin në përfundimin se, Shoqëria Ekspres Bilisht Revani sh.p.k, nuk duhet të gjendet përgjegjëse për shkelje të dispozitave të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2024 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar në dëm të ankuesit, z. S.F.

PËR KËTO ARSYE:

Mbështetur në nenet 32 e 33, të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

VENDOSI:

1. Konstatimin e mosdiskriminimit të ankuesit z. S.F, për shkak të aftësisë së kufizuar nga ana e Shoqërisë “Ekspres Bilisht Revani” shpk.
2. Rekomandohet Shoqëria “Ekspres Bilisht Revani” shpk, që me qëllim parandalimin e situatave dhe sjelljeve diskriminuese gjatë ushtrimit të veprimtarisë së saj dhe ofrimit të shërbimit të transportit, të marrë masat e mëposhtme:
  - Të afishojë në vende të dukshme në mjetet e transportit, të drejtat e personave me aftësi të kufizuar për të udhëtuar sipas lehtësirave të parashikuara nga aktet ligjore apo nënligjore në fuqi dhe politikat e shoqërisë për mënyrën e ofrimit të udhëtimit për kategorinë e personave me aftësi të kufizuar;
  - Të parashikojë në rregulloren e brendshme të shoqërisë, detyrimin e punonjësve për të trajtuar me dinjitet dhe pa diskriminim të gjithë personat me aftësi të kufizuar dhe respektimin e të gjitha të drejtave të parashikuara për këtë kategori;
3. Shoqëria Ekspres Bilisht Revani shpk, brenda 30 (tridhjetë) ditëve të njoftojë Komisionerin, lidhur me veprimet e ndërmarra për zbatimin e rekomandimeve të mësipërme.
4. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijeni.

KOMISIONERI

Robert GAJDA